

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı: E-92604331-010.07.01-52673925
Konu: Toptan Ödemenin İhyası İşlemleri

24.09.2022

GENEL YAZI

Genel Müdürlüğümüze intikal eden yazılardan 5510 sayılı Kanunun 31 ve 36 ncı maddelerine istinaden yapılan toptan ödemenin ihyası işlemlerinde bazı tereddütlerin hasıl olduğu anlaşılmış olup, bu tereddütlerin giderilmesi bakımından 5510 sayılı Kanuna göre yapılan toptan ödemelerin ihyası işlemlerinde dikkat edilecek hususlar aşağıda açıklanmıştır.

1. 5510 sayılı Kanuna göre toptan ödemenin ihyası işlemleri

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin;

-Birinci fıkrasında, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan, herhangi bir nedenle çalıştığı işten ayrılan veya işyerini kapatan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalıya, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında ise kendi adına bildirilen, (b) bendi kapsamında ise ödediği malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin her yıla ait tutarı, primin ait olduğu yıldan itibaren yazılı istek tarihine kadar geçen yıllar için, her yılın gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek toptan ödeme şeklinde verileceği,

-İkinci fıkrasında ise bu Kanuna göre toptan ödeme yapılarak hizmetleri tasfiye edilmiş bulunanlardan, yeniden bu Kanuna tabi olarak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olanların, yazılı olarak müracaat etmeleri halinde, aldıkları toptan ödemenin ödeme tarihi ile yazılı istek tarihi arasında geçen yıllar için her yılın gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek bulunan tutarın ilgiliye tebliğ tarihini takip eden ayın sonuna kadar ödemeleri halinde, bu hizmetler ihya edilerek bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınacağı,

36 ncı maddesinin;

-Birinci fıkrasında, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre ilk defa aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan ölen sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanamaması durumunda, ölüm tarihi esas alınmak kaydıyla 31 inci maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan tutarın, 34 üncü madde hükümleri dikkate alınarak hak sahiplerine toptan ödeme şeklinde verileceği,

-Dördüncü fıkrasında, bu Kanuna göre toptan ödeme yapılarak tasfiye edilmiş sürelerin, borçlanılarak veya yurt dışı hizmetleri birleştirilerek ya da sonradan hizmet tespiti nedeniyle hak kazanılan sürelerin eklenmesi suretiyle ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli prim ödeme gün sayısının tamamlanması halinde, hak sahiplerinin yazılı isteği üzerine 31 inci maddenin ikinci fıkrasına göre ihya edileceği, bu sürelerin ihya edilen süreye ilişkin tutar dahil

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

her türlü borçların ödendiği tarihi takip eden ay başı itibarıyla bu Kanuna göre aylık bağlanmasında dikkate alınacağı,

Geçici 5 inci maddesinin;

-Birinci fıkrasında, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar için bu Kanuna göre yapılacak toptan ödemelerin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki hizmet sürelerine ait bölümü, bu Kanunla bazı maddeleri yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla hesaplanarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile toptan ödemenin yapılmasına ilişkin yazılı istek tarihine kadar geçen yıllar için her yılın güncelleme katsayısı ile çarpılarak bulunan tutarın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki süreler için bu Kanuna göre hesaplanan toptan ödeme tutarına ilave edilerek ödeneceği,

-İkinci fıkrasında, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar için bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce toptan ödeme yapılarak tasfiye edilen hizmetlerin 31 inci, 36 ncı ve 41 inci maddelere göre ihyasında veya borçlanılmasında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunla bazı maddeleri yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile ihya talebine ilişkin yazılı istek tarihi arasında geçen yıllar için, her yılın güncelleme katsayısı ile çarpılarak bulunan değeri dikkate alınacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, Kanunun 31 inci maddesinin gerekçesinde yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş koşulunu tamamladığı halde prim ödeme gün sayısını dolduramayan sigortalılara, kendi adına ödenmiş bulunan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin her takvim yılına ait tutarının, tüketici fiyat endeksindeki değişim oranı ile güncellenmiş tutarının toptan ödenmesi ve sonradan sigortalılığını sürdürmeye karar veren kimselerin ise bu şekilde tasfiye edilen hizmetlerini, kendilerine yapılan toptan ödemeyi, ödeme tarihinden yazılı istek tarihine kadar, tüketici fiyat endeksindeki değişim oranı ile güncellenmiş tutarı üzerinden Kuruma geri ödemeleri durumunda, yeniden kazanmalarının öngörüldüğü, yine Kanunun 36 ncı maddesinin gerekçesinde de; 1800 günden az malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi ödemiş olan sigortalının ölümünde hak sahiplerine yapılacak toptan ödemenin miktarı ve esasları belirlenerek, daha sonra aylığa hak kazanılması şartıyla bu süreleri ne şekilde ihya edebilecekleri belirtilmiştir.

Bu itibarla, 5510 sayılı Kanunun 31 inci maddesi kapsamında yaşlılık toptan ödemesinin ihyası ile Kanunun 36 ncı maddesi kapsamında ölüme bağlı toptan ödemenin ihyası hakkında uygulanacak hususlar aşağıda açıklanmıştır.

1.1. 5510 sayılı Kanunun 31 inci maddesi kapsamında yapılacak yaşlılık toptan ödemesinin ihyası işlemleri

Kanununun 31 inci maddesi kapsamında toptan ödeme yapılarak sigortalılık süreleri tasfiye edilen kişilerin,

- Sigortalı olmaları sebebiyle haklarında yeniden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olması veya

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Toptan ödeme ile tasfiye edilen sigortalılık süreleri haricinde yeni bir sigortalılık süresinin tespit edilmesi veya

- Herhangi bir kapsamda borçlanılacak süresinin bulunması,

hallerinde yaşlılık toptan ödemesinin ihyası talebi kabul edilecektir.

Ancak, yeni prim ödeme gün sayısının borçlanma ile kazanılacağı durumda ihya talebinin geçerli olabilmesi için ihya ve borçlanma taleplerinin birlikte verilmiş olması şartı aranacaktır.

İhya talebinden önce haklarında yeniden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmeyenler ile toptan ödemeyle tasfiye edilen sigortalılık süreleri dışında yeni bir sigortalılık süresi tespit edilemeyen veya borçlanacak herhangi bir süresi bulunmayanların yaşlılık toptan ödemesi ihya talepleri reddedilecektir.

Örnek 1- 4/1-(a) kapsamında 520 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde aylığa hak kazanamayan sigortalı (A), 14/3/2019 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler, kendisine toptan ödeme şeklinde ödenmiştir. Sigortalı (A), 8/2/2022 tarihinde 4/1-(a) kapsamında yeniden çalışmaya başlamıştır. Bu sigortalının ihya talebinde bulunması durumunda ihya talebi kabul edilecektir.

Örnek 2- 4/1-(a) kapsamında 400 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde aylığa hak kazanamayan sigortalı (B), 10/6/2020 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler, kendisine toptan ödeme şeklinde ödenmiştir. Sigortalı (B), daha sonra 28/3/2022 tarihli dilekçe ile askerlik hizmetinde geçen süreleri için borçlanma ve tasfiye edilen süreleri için de ihya talebinde bulunmuştur. Sigortalı iki talebini de birlikte sunmuş olduğundan ihya talebi kabul edilecektir.

Örnek 3- 4/1-(a) kapsamında 350 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde aylığa hak kazanamayan sigortalı (C), 21/2/2018 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler, kendisine toptan ödeme şeklinde ödenmiştir. Sigortalı (C), 23/3/2022 tarihli dilekçe ile toptan ödeme olarak aldığı süreleri ihya talebinde bulunmuştur. Yapılan araştırmada, ilgilinin yaşlılık toptan ödemesi yapılan süreler haricinde yeni bir sigortalılık süresi veya borçlanılabilecek süresi bulunmadığı tespit edildiğinden ihya talebi reddedilecektir.

1.2. 5510 sayılı Kanuna göre yapılan toptan ödemenin Kanunun 36 ncı maddesi kapsamında ihyası işlemleri

Yaşlılık veya ölüm toptan ödemesi yapılarak tasfiye edilen sigortalılık sürelerine, ölen sigortalıya ait borçlanma sürelerinin, yurt dışı hizmetleri birleştirilerek veya sonradan hizmet tespiti nedeniyle yeni sürelerin eklenmesiyle, hak sahiplerinin ölüm aylığına hak kazanmaları için gerekli prim ödeme gün sayısının tamamlanması durumunda, tasfiye edilen süreler, Kanunun 36 ncı maddesi kapsamında hak sahiplerince ihya edilebilecektir.

Yeni prim ödeme gün sayısının borçlanma ile kazanılacağı durumda ihya talebinin geçerli olabilmesi için toplam sürenin ölüm aylığına hak kazanmaya yeterli olması ile birlikte ihya ve borçlanma taleplerinin beraber verilmiş olması şartı da aranacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Yaşlılık veya ölüm toptan ödemesi ile tasfiye edilen sigortalılık sürelerine eklenecek yeni bir sigortalılık veya borçlanma süresi ile ölüm aylığına hak kazanılamaması durumunda hak sahiplerinin ölüme bağlı toptan ödeme ihya talepleri reddedilecektir.

Ancak, müteveffa sigortalı tarafından Kanunun 31 inci maddesine göre tasfiye edilmiş sigortalılık süreleri, hak sahipleri için ölüm aylığına hak kazanmaya yeterliyse, ölen sigortalıya ait borçlanılacak sürenin bulunması, yurtdışı hizmetlerinin birleştirilmesi veya sonradan hizmet tespiti şartları aranmadan, hak sahiplerinin, tasfiye edilmiş bu sürelerle ilişkin ihya talepleri kabul edilecektir.

Örnek 1- 4/1-(a) kapsamında 500 gün hizmeti bulunan sigortalı (A), 3/1/2022 tarihinde vefat etmiştir. Hak sahipleri, 28/1/2022 tarihinde ölüm toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve taraflarına ölüm toptan ödemesi yapılmıştır. Hak sahiplerince daha sonra ölen sigortalıya ait, ölüm toptan ödemesi yapılan süreler haricinde 4/1-(a) kapsamında 700 günlük bir hizmetin bulunduğu belgelenmiş ve ölüm toptan ödemesi olarak alınan sürelerin ihyası talebinde bulunulmuştur. Kurumca yapılan araştırmada da ölen sigortalının 700 günlük hizmetinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda toptan ödeme alınan ve sonradan tespit edilen 700 günlük hizmet süresi ile ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli olan 5 yıllık sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödeme şartı sağlanmış olduğundan, ihya talebi kabul edilecektir.

Örnek 2- 4/1-(a) kapsamında 600 gün hizmeti bulunan sigortalı (B), 4/4/2017 tarihinde vefat etmiştir. Hak sahipleri, 6/6/2017 tarihinde ölüm toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve taraflarına ölüm toptan ödemesi yapılmıştır. Hak sahiplerince daha sonra ölen sigortalıya ait 4/1-(a) kapsamında 100 günlük bir hizmetin bulunduğu belgelenmiş ve ölüm toptan ödemesi olarak alınan sürelerin ihyası talebinde bulunulmuştur. Kurumca yapılan araştırmada da ölen sigortalının 100 günlük hizmetinin bulunduğu tespit edilmiş ise de toptan ödeme yapılan ve sonradan tespit edilen 100 günlük hizmet ile ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli olan 5 yıllık sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödeme şartı sağlanamadığından, ilgilerin ihya talebi reddedilecektir.

Örnek 3- 4/1-(a) kapsamında 660 gün ve 4/1-b kapsamında 200 gün olmak üzere toplam 860 gün hizmeti bulunan sigortalı (C), 5/4/2018 tarihinde vefat etmiştir. Hak sahipleri, 5/12/2018 tarihinde ölüm toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve taraflarına ölüm toptan ödemesi yapılmıştır. Hak sahipleri daha sonra 14/3/2022 tarihli dilekçe ile askerlik hizmetinde geçen süreleri için borçlanma ve tasfiye edilen süreleri için de ihya talebinde bulunmuştur. Yapılan incelemede askerlik borçlanması dahil ölen sigortalının toplam hizmeti ile ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli olan (borçlanmalar dahil) 1800 gün prim ödeme gün şartı sağlanamadığından, hak sahiplerinin borçlanma ve ihya talepleri reddedilecektir.

Örnek 4- 4/1-(a) kapsamında 600 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde aylığa hak kazanamayan sigortalı (D), 15/10/2021 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler toptan ödeme şeklinde kendisine ödenmiştir. 26/1/2022 tarihinde vefat eden sigortalı (D)'nin hak sahibi ölen sigortalıya ait 4/1-(a) kapsamında 400 günlük yeni bir hizmetin bulunduğunu belgelemiş ve 30/3/2022 tarihinde ölen kişinin tasfiye edilen 600 günlük hizmetinin ihyası için talepte bulunmuştur. Yapılan incelemede yaşlılık toptan ödemesi ile tasfiye edilmiş süreler ve yeni tespit edilen sigortalılık süresiyle birlikte ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli olan 5 yıllık sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödeme şartı sağlanmış olduğundan, hak sahibinin ihya talebi kabul edilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Örnek 5- 4/1-(a) kapsamında 860 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde aylığa hak kazanamayan sigortalı (G), 21/2/2020 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler toptan ödeme şeklinde kendisine ödenmiştir. 6/4/2022 tarihinde vefat eden sigortalı (G)'nin hak sahipleri tarafından 25/4/2022 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi ile tasfiye edilmiş hizmetlerin ihyası için talepte bulunulmuştur. Hak sahipleri tarafından, ölen sigortalıya ait borçlanma süresi/ birleştirilebilecek yurtdışı hizmetleri sunulmaması veya sonradan tespit edilen yeni bir hizmetin bulunmaması ve yaşlılık toptan ödemesiyle tasfiye edilen sürelerin de ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli olan en az 900 gün prim ödeme şartını sağlamaması nedenleriyle, hak sahiplerinin ihya talebi reddedilecektir.

Örnek 6- 4/1-(a) kapsamında 2000 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde aylığa hak kazanamayan sigortalı (F), 3/2/2016 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler toptan ödeme şeklinde kendisine ödenmiştir. 1/9/2021 tarihinde vefat eden (F)'nin hak sahipleri, 31/3/2022 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi ile tasfiye edilmiş hizmetlerin ihyası için talepte bulunmuştur. Yapılan incelemede yaşlılık toptan ödemesi ile tasfiye edilmiş süreler ile ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli olan 5 yıllık sigortalılık süresi ve en az 900 gün prim ödeme şartı sağlanmış olduğundan, hak sahiplerinin ihya talebi kabul edilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İsmail ERTÜZÜN
Genel Müdür